

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA

PEDRA CRUZ VILLALÓNA

přednesené dne 17. března 2011(1)

Věc C-503/09

Lucy Stewart

proti

Secretary of State for Work and Pensions

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber)]

"Sociální zabezpečení - Nařízení (EHS) č. [1408/71](#) - Dávky v nemoci - Dávky v invaliditě - Zvláštní nepřispěvkové dávky - Pojmy - Krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku - Podmínky poskytnutí - Podmínky bydliště a pobytu na území členského státu - Přípustnost - Článek 10 nařízení (EHS) č. [1408/71](#) - Články 19 a 28 nařízení (EHS) č. [1408/71](#)"

Obsah

I - Právní rámec

A - Právní úprava Unie

B - Vnitrostátní právní úprava

II - Skutkový základ sporu v původním řízení

III - Předběžné otázky

IV - K posouzení struktury a konkrétního obsahu otázek položených předkládajícím soudem

A - Krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku

B - Trojí podmínka bydliště a pobytu

V - Bydliště, z hlediska práva Unie a priori podezřelá podmínka pro poskytování sociálních dávek

A - Dávky v invaliditě

B - Dávky v nemoci

VI - Zesílená podmínka bydliště jako podmínka "zakládající" vazbu pro účely požadavků práva Unie

A - Přezkum teoretických možností

B - Přezkum podmínek přípustnosti

VII - Závěry

Projednávaná věc poskytuje Soudnímu dvoru příležitost přezkoumat otázku, zda - velice zjednodušeně řečeno - nařízení (EHS) č. [1408/71](#)(2) umožňuje zákonodárci členského státu podřídit přiznání sociální dávky podmínce, aby měl žadatel bydliště a pobyt na území tohoto členského státu v době podání žádosti a aby předtím na uvedeném území pobýval po stanovenou dobu s tím, že tato dávka je vytvářena zcela zvláštním způsobem. V projednávané věci je krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku, dotčená ve věci v původním řízení, definována vnitrostátní právní úpravou jako odchylka od obecného režimu dávek v pracovní neschopnosti. Podmínka bydliště takto posílená podmínkou pobytu, které je podřízeno přiznání této sociální dávky, jednoduše nahrazuje podmínku odvádění příspěvků do obecného systému sociálního zabezpečení, které je mimoto podřízeno přiznání obecné dávky. Krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku je tak ve skutečnosti poskytována jako nepřispěvková dávka, podléhající "zakládající" podmínce bydliště a pobytu, která se odchyluje od obecných podmínek upravujících dávky s veškerými rysy příspěvkové dávky.

1. Tuto poněkud paradoxní situaci posoudím ve dvou fázích. Nejprve tuto podmínku bydliště posílenou podmínkou pobytu podrobím "běžnému" zacházení, když přezkoumám její slučitelnost s relevantními ustanoveními nařízení č. 1408/71. Je taková podmínka přípustná s ohledem na zásadu zrušení ustanovení o bydlišti stanovenou článkem 10 nařízení č. 1408/71 a na zásadu "přenositelnosti" některých sociálních dávek stanovenou judikaturou Soudního dvora? Poté se pokusím navrhnout

Soudnímu dvoru výklad judikatury "přízpusobený" zvláštnímu charakteru podmínky bydliště a pobytu a neobvyklosti situace, o kterou jde ve věci v původním řízení.

I - Právní rámec

A - Právní úprava Unie

2. Článek 4 nařízení č. 1408/71 definuje věcnou působnost tohoto nařízení následovně:

"1. Toto nařízení se vztahuje na všechny právní předpisy týkající se těchto odvětví sociálního zabezpečení:

- a) dávky v nemoci a mateřství;
- b) dávky v invaliditě, včetně těch, jež jsou určeny k udržení nebo zlepšení výdělečné schopnosti;

[...]

2. Toto nařízení se vztahuje na všechny obecné a zvláštní systémy sociálního zabezpečení, ať již jsou příspěvkové nebo nepříspěvkové, a na systémy týkající se povinností zaměstnavatele nebo vlastníka lodi ohledně dávek uvedených v odstavci 1.

2a. Tento článek se vztahuje na zvláštní nepříspěvkové peněžité dávky poskytované podle právních předpisů, které vykazují, s přihlédnutím k jejich osobní působnosti, cílům nebo podmínkám pro vznik nároku na dávku, vlastnosti jak právních předpisů týkajících se sociálního zabezpečení uvedených v odstavci 1, tak sociální pomoci.

„Zvláštními nepříspěvkovými peněžitými dávkami“ se rozumějí dávky:

- a) jejichž účelem je:
 - i) poskytovat doplňkové, náhradní nebo pomocné krytí proti rizikům krytým odvětvími sociálního zabezpečení uvedenými v odstavci 1 a zaručit dotyčným osobám příjem na úrovni životního minima s ohledem na hospodářskou a sociální situaci v dotyčném členském státě, nebo
 - ii) poskytnout výhradně zvláštní ochranu zdravotně postiženým, úzce spjatou se společenským prostředím této osoby v dotyčném členském státě; a
- b) které jsou financovány výlučně z povinného odvodu daní určených ke krytí obecných veřejných výdajů a podmínky jejich poskytování a výpočtu jejich výše nezávisí na žádném příspěvku příjemce. Dávky poskytované k doplnění příspěvkových dávek se však nepokládají za příspěvkové dávky pouze z tohoto důvodu; a

c) které jsou uvedeny v příloze IIa."

3. Článek 5 nařízení č. 1408/71 stanoví, že členské státy upřesní zvláštní nepříspěvkové dávky uvedené v čl. 4 odst. 2a tohoto nařízení.

4. Článek 10 nařízení č. 1408/71 stanoví zásadu zrušení ustanovení o bydlišti zejména u dávek v invaliditě. Jeho odstavec 1 stanoví:

"Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, invalidní, starobní a pozůstalostní peněžité dávky, důchody z pracovních úrazů a nemocí z povolání a pohřebné získané podle právních předpisů jednoho nebo více členských států nepodléhají žádnému snížení, úpravám, pozastavení, odnětí ani konfiskaci z důvodu skutečnosti, že příjemce má bydliště na území jiného členského státu, než ve kterém má sídlo instituce příslušná pro jejich vyplácení."

5. První kapitola hlavy III nařízení č. 1408/71 obsahuje zvláštní ustanovení týkající se dávek v nemoci a v mateřství, mezi něž patří i článek 19, který stanoví:

"1. Zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná s bydlištěm na území jiného členského státu, než je příslušný stát, která splňuje podmínky právních předpisů příslušného státu pro vznik nároku na dávky, případně s přihlédnutím k článku 18, obdrží ve státě, kde má bydliště:

- a) věcné dávky poskytované na účet příslušné instituce institucí místa bydliště podle jí uplatňovaných právních předpisů, jako by u ní byla pojištěna;
- b) peněžité dávky poskytované příslušnou institucí podle jí uplatňovaných právních předpisů.

Na základě dohody mezi příslušnou institucí a institucí místa bydliště však mohou být tyto dávky poskytovány institucí místa bydliště na účet příslušné instituce podle právních předpisů příslušného státu.

2. Ustanovení odstavce 1 se použijí obdobně na rodinné příslušníky, kteří mají bydliště na území jiného členského státu, než je příslušný stát, pokud nemají nárok na tyto dávky podle právních předpisů státu, na jehož území mají bydliště.

Pokud rodinní příslušníci mají bydliště na území členského státu, jehož právní předpisy nepodmiňují nárok na věcné dávky podmínkou pojištění nebo zaměstnání, jsou věcné dávky, které pobírají, považovány za dávky na účet instituce, u které je zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná pojištěna, ledaže manžel (manželka) nebo osoba pečující o děti vykonává na území uvedeného členského státu výdělečnou činnost."

6. Článek 28 nařízení č. 1408/71 zní takto:

"1. Důchodce, který má nárok na důchod podle právních předpisů jednoho členského státu nebo na důchody podle právních předpisů dvou nebo více členských států a který nemá nárok na dávky podle právních předpisů státu, na jehož území má bydliště, obdrží přesto tyto dávky pro sebe i pro své rodinné příslušníky, případně s přihlédnutím k článku 18 a příloze VI, jestliže by měl na ně nárok podle právních předpisů členského státu nebo alespoň jednoho z členských států příslušného, pokud jde o jeho důchody, kdyby měl bydliště na území takového státu. Dávky se poskytují za těchto podmínek:

a) věcné dávky poskytuje na účet instituce uvedené v odstavci 2 instituce místa bydliště, jako by dotyčná osoba byla poživatelem důchodu na základě právních předpisů státu, na jehož území má bydliště, a měla nárok na věcné dávky;

b) peněžité dávky případně poskytuje příslušná instituce určená podle odstavce 2 v souladu s jí uplatňovanými předpisy. Po dohodě mezi příslušnou institucí a institucí místa bydliště však může tyto dávky poskytovat instituce místa bydliště na účet příslušné instituce v souladu s právními předpisy příslušného státu."

B - Vnitrostátní právní úprava

7. Zákon z roku 1992 o příspěvcích a dávkách sociálního zabezpečení (Social Security Contributions and Benefits Act 1992(3)) zřizuje dávku z důvodu pracovní neschopnosti ("incapacity benefit"), která zaručuje náhradní příjem osobám, které dosud nedosáhly zákonem stanoveného důchodového věku, nacházejícím se v pracovní neschopnosti z důvodu nemoci nebo zdravotního postižení. Tato dávka z důvodu pracovní neschopnosti, definovaná čl. 20 odst. 1 písm. c) SSCBA jako příspěvková sociální dávka, je vyplácena na základě článku 163 zákona z roku 1992 o správě sociálního zabezpečení (Social Security Administration Act) Národním fondem pojištění (National Insurance Fund, čl. 1 odst. 1 SSCBA), jehož rozpočet je tvořen pojistným placeným osobami s příjmem, zaměstnavateli a dalšími subjekty.

8. Dávka z důvodu pracovní neschopnosti se skládá z krátkodobé dávky, stanovené v čl. 30A odst. 4 SSCBA, která může být vyplácena nejvýše po dobu 364 dnů, a z dlouhodobé dávky, stanovené v čl. 30A odst. 5 SSCBA.

9. Krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti je vyplácena ve snížené sazbě po dobu prvních 196 dnů, poté ve zvýšené sazbě, která je však nadále nižší než sazba dlouhodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti. Na základě přílohy 12 odst. 1 SSCBA se krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti nepřízná, pobírá-li žadatel zákonnou dávku v nemoci ("statutory sick pay"), kterou lze vyplácet nejvýše po dobu 28 týdnů (196 dnů). Výše dávky z důvodu pracovní neschopnosti může být snížena o částku důchodových dávek, na které má žadatel nárok.

10. Nárok na krátkodobou dávku z důvodu pracovní neschopnosti je podmíněn zejména výkazem o příspěvcích zaplacených žadatelem.

11. Žadatelé, kteří nesplní podmínky týkající se odvedených příspěvků, ale jsou neschopni práce, mohou požadovat doplatek k příjmu, který je dávkou záviselý na příjmech.

12. Z předkládacího usnesení i z předložených vyjádření mimoto vyplývá, že na základě čl. 30A odst. 1 SSCBA osoby v pracovní neschopnosti, které však nesplňují podmínky týkající se odvedených příspěvků zejména proto, že vzhledem k tomu, že byly zdravotně postižené předtím, než dosáhly zákonem stanoveného věku (16 let) pro výkon práce, nemohly nikdy do systému sociálního zabezpečení odvádět příspěvky, které by jim zakládaly nárok na krátkodobou dávku z důvodu neschopnosti, avšak mají na tuto dávku nárok, aniž musejí předložit výkaz o zaplacených příspěvcích, splňují-li podmínky stanovené v čl. 30A odst. 2A SSCBA, který nabyl účinnosti dne 6. dubna 2001(4).

13. Článek 30A odst. 1 SSCBA stanoví:

"Na základě následujících ustanovení tohoto článku osoba, která:

a) splňuje jednu z podmínek stanovených v odstavci 2 dále nebo, pokud žádnou z těchto podmínek nesplňuje;

b) splňuje všechny podmínky stanovené v odstavci 2A dále;

má nárok na výplatu krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti za všechny dny, ve kterých nebyla schopna pracovat [...] po dobu pracovní neschopnosti."

14. Článek 30A odst. 2A SSCBA stanoví:

"(2A) Podmínky uvedené v odst. 1 písm. b) výše jsou následující:

a) [žadatel] je k rozhodnému dni starší 16 let;

b) žadatel nedosáhl věku 20 let, nebo ve stanovených případech věku 25 let ke dni, který je součástí doby pracovní neschopnosti;

c) žadatel byl neschopen práce po dobu 196 po sobě jdoucích dní, jež bezprostředně předcházejí rozhodnému dni nebo dřívějšímu dni během období pracovní neschopnosti, v němž byl žadatel starší 16 let;

d) žadatel v rozhodný den splňuje stanovené podmínky, pokud jde o bydliště nebo pobyt ve Velké Británii; a

e) žadatel není k tomuto dni žákem nebo studentem denního studia."

15. Dávka z důvodu pracovní neschopnosti takto přiznaná za těchto podmínek, která nahrazuje příspěvek z důvodu

závažného zdravotního postižení, je z tohoto důvodu uváděna jako "dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku".

16. Příjemce krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti může mít podle čl. 30A odst. 5 SSCBA nárok na dlouhodobou dávku z důvodu pracovní neschopnosti, jestliže nemoc či zdravotní postižení přetrvává. Toto posledně uvedené ustanovení zní takto:

"Pokud na základě [čl. 30A odst. 4 SSCBA] zanikne nárok příjemce na krátkodobou dávku z důvodu pracovní neschopnosti, získá žadatel nárok na dlouhodobou dávku z důvodu pracovní neschopnosti za každý následující den téhož období pracovní neschopnosti, kdy nedosáhl zákonem stanoveného důchodového věku."

17. Podmínka bydliště nebo pobytu stanovená v čl. 30A odst. 2A písm. d) SSCBA je definována čl. 16 odst. 1 nařízení z roku 1994 v oblasti sociálního zabezpečení (dávka z důvodu pracovní neschopnosti) [Social Security (Incapacity Benefit) Regulations 1994(5)], který zní takto:

"16. Podmínky týkající se bydliště nebo pobytu

1) Podmínky uložené pro účely čl. 30A odst. 2A písm. d) [SSCBA], pokud jde o bydliště nebo pobyt ve Velké Británii, jsou pro všechny osoby k danému datu podmínkami v okamžiku, kdy:

a) osoba má obvyklé bydliště ve Velké Británii;

b) osoba nepodléhá imigrační kontrole ve smyslu čl. 115 odst. 9 Immigration and Asylum Act 1999 (zákon o přistěhovalectví a azylu z roku 1999) [...];

c) osoba pobývá na území Velké Británie; a

d) osoba pobývala na území Velké Británie po dobu či po doby, jež v součtu činí alespoň 26 týdnů v průběhu 52 týdnů bezprostředně předcházejících rozhodnému dni."

II - Skutkový základ sporu v původním řízení

18. Lucy Stewart, navrhovatelka v původním řízení, britská státní příslušnice narozená dne 20. listopadu 1989, žije se svými rodiči od srpna 2000 ve Španělsku. Vzhledem k tomu, že trpí Downovým syndromem, nikdy nepracovala a je nesporné, že pravděpodobně nebude nikdy moci vykonávat přinejmenším běžné povolání.

19. Navrhovatelka ve věci v původním řízení pobírá od jeho zavedení v dubnu 1992 příspěvek na živobytí pro zdravotně postižené ("disability living allowance"(6)). Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že předtím jí byl pravděpodobně poskytován příspěvek na pečovatelskou službu. Tyto příspěvky jí byly vypláceny ve Španělsku na základě článku 95b nařízení č. 1408/71. Příspěvek na živobytí pro zdravotně postižené může být podle údajů poskytnutých předkládajícím soudem přiznán na dobu neurčitou, tedy dokud nedojde ke změně okolností zakládajících nárok na tento příspěvek.

20. Matka navrhovatelky ve věci v původním řízení je od 25. července 2005 ve starobním důchodu a předtím pobírala dávky z důvodu pracovní neschopnosti.

21. Otec navrhovatelky ve věci v původním řízení, který pracoval ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku naposledy v daňovém roce 2000/2001, pobírá důchod ze zaměstnaneckého penzijního pojištění a od října 2009 i starobní důchod tohoto členského státu.

22. Dne 31. října 2005 podala navrhovatelka ve věci v původním řízení, zastoupená svou matkou, žádost o přiznání krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku stanovené v čl. 30A odst. 2A SSCBA počínaje dnem svých šestnáctých narozenin.

23. Dne 24. listopadu 2005 zamítlo Secretary of state for Work and Pensions, odpůrce v původním řízení, tuto žádost s odůvodněním, že navrhovatelka ve věci v původním řízení "nepobývá ve Velké Británii".

24. Je nesporné, že navrhovatelka ve věci v původním řízení nespĺňovala podmínku bydliště, podmínku pobytu, ani podmínku předchozího pobytu, stanovené v čl. 16 odst. 1 písm. a), c) a d) SSIBR.

25. Secretary of State for Work and Pensions, ke kterému navrhovatelka ve věci v původním řízení, stále zastoupená svou matkou, podala odvolání, znovu přezkoumalo a potvrdilo své rozhodnutí ze dne 24. listopadu 2005. Poté, co Secretary of State for Work and Pensions zdůraznilo, že navrhovatelka ve věci v původním řízení žila ve Španělsku po dobu pěti let předcházejících podání její žádosti, uvedlo, že nespĺňuje podmínku, aby pobývala ve Velké Británii první den, od kterého hodlala čerpat dávku z důvodu pracovní neschopnosti. Dodalo, že právní předpisy Unie jí neumožňovaly tuto podmínku splnit.

III - Předběžné otázky

26. Za těchto okolností se Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber), ke kterému byl podán opravný prostředek proti tomuto posledně uvedenému rozhodnutí, dne 16. listopadu 2009 rozhodl položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

"1. Je krátkodobá dávka poskytovaná z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku pro účely nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybuující se v rámci Společenství (dále jen "nařízení č. 1408/71") dávkou v nemoci nebo dávkou v invaliditě?

2. Je-li na první otázku třeba odpovědět v tom smyslu, že je takovou dávkou nutné považovat za dávku v nemoci:

a) Je taková osoba, jako je matka navrhovatelky, která z důvodu odchodu do důchodu definitivně ukončila veškerou činnost jakožto zaměstnankyně či osoba samostatně výdělečně činná, přesto "zaměstnanou osobou" pro účely článku 19 z důvodu svého dřívějšího zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, nebo se použijí články 27 až 34 (důchodci)?

b) Je taková osoba, jako je otec navrhovatelky, která od roku 2001 nebyla zaměstnána ani nebyla osobou samostatně výdělečně činnou, přesto "zaměstnanou osobou" pro účely článku 19 z důvodu svého dřívějšího zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti?

c) Je třeba považovat navrhovatelku za "důchodce" pro účely článku 28 z důvodu přiznání dávky na základě článku 95b nařízení č. 1408/71, a to bez ohledu na skutečnost, že: i) dotčená navrhovatelka nikdy nebyla zaměstnanou osobou ve smyslu čl. 1 písm. a) nařízení č. 1408/71; ii) navrhovatelka nedosáhla zákonem stanoveného důchodového věku; a iii) navrhovatelka spadá do osobní působnosti nařízení č. 1408/71 pouze jakožto rodinný příslušník?

d) Spadá-li důchodce do působnosti článku 28 nařízení č. 1408/71, může rodinný příslušník takového důchodce, který měl vždy bydliště ve stejném státě jako důchodce a toto bydliště s ním sdílel, požadovat na základě čl. 28 odst. 1, ve spojení s článkem 29, peněžitou dávku v nemoci od příslušné instituce uvedené v čl. 28 odst. 2, je-li tato dávka vyplácena (v případě nároku) rodinnému příslušníkovi (a není vyplácena důchodci)?

e) Jestliže se [na základě odpovědí na výše uvedená písmena a) až d)] použije podmínka vnitrostátního práva sociálního zabezpečení omezující prvotní získání nároku na dávku v nemoci od osoby, jež završily požadovanou předchozí dobu pobytu v příslušném členském státě v rámci stanoveného předchozího období, je použití této podmínky v souladu s ustanoveními článků 19 nebo 28 nařízení č. 1408/71?

3. Je-li na první otázku třeba odpovědět v tom smyslu, že je takovou dávkou nutné považovat za dávku v invaliditě, znamená znění článku 10 nařízení č. 1408/71, jež se týká dávek "získaných podle právních předpisů jednoho nebo více členských států", že členské státy jsou nadále na základě nařízení č. 1408/71 oprávněny stanovovat podmínky prvotního získání takových dávek v invaliditě, které se opírají o bydliště v členském státě nebo o prokázání požadovaných předchozích dob pobytu v členském státě, podle nichž žadatel nesmí dříve uplatnit nárok na takovou dávku v jiném členském státě?"(7).

IV - K posouzení struktury a konkrétního obsahu otázek položených předkládajícím soudem

27. Zvláštnost projednávané věci spočívá ve skutečnosti, že bude nezbytné, abych se v rámci své odpovědi zabýval jak strukturou, tak i relevancí jednotlivých položených otázek, které zjednoduším. Jednoduše řečeno, pokusím se ukázat, že rozlišování mezi dávkou v nemoci a dávkou v invaliditě, které je předmětem první otázky a ovlivňuje strukturu zbývajících otázek, nemá prakticky žádné důsledky. Pokusím se ukázat, jak je obtížné posuzovat autonomně podmínku bydliště a podmínku pobytu. A nakonec se budu snažit prokázat, že klíčovou otázkou, která vyvstala v projednávané věci, je otázka "obvyklého bydliště" a že pouze v tomto kontextu je ve skutečnosti možné se v daném okamžiku zabývat postavením navrhovatelky, jejím postavením rodinného příslušníka důchodce ve smyslu nařízení č. 1408/71. Problémem je, že tuto "přestavbu" otázek položených předkládajícím soudem nelze jednoduše provést na úplném začátku odpovědi, kterou budu navrhopvat, ale může pouze vyplynout z následujících úvah. Za tímto účelem je třeba úvodem popsat zvláštní povahu toho, co je zde nazýváno "krátkodobá dávka v pracovní neschopnosti v mladém věku".

A - Krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku

28. Zvláštnost krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku, zavedené v roce 2001(8), spočívá v tom, že ve skutečnosti představuje nepříspěvkovou dávku(9), která je součástí obecnějšího institutu obecné dávky z důvodu pracovní neschopnosti, a přitom vykazuje veškeré rysy příspěvkové dávky.

29. Poskytování obecné dávky z důvodu pracovní neschopnosti je totiž podmíněno především odváděním příspěvků do obecného systému sociálního zabezpečení, zatímco krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku je odchylně od této podmínky poskytována bez ohledu na jakýkoli příspěvek, ovšem s výhradou, že žadatel splňuje trojí podmínku(10) bydliště a pobytu na území členského státu.

30. Může být totiž přiznána na osobním základě jakožto náhradní příjem jakékoli osobě, která se po dosažení zákonem stanoveného věku pro výkon práce nachází v pracovní neschopnosti z důvodu nemoci nebo zdravotního postižení a nemůže jí být přiznána obecná dávka z důvodu pracovní neschopnosti, jelikož předtím neodváděla příspěvky. Tak tomu je v situaci navrhovatelky ve věci v původním řízení, mladé zdravotně postižené osoby, která nikdy nepracovala a požádala o přiznání krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku počínaje dnem svých 16. narozenin.

B - Trojí podmínka bydliště a pobytu

31. Přiznání krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku je konkrétněji podřízeno trojí podmínce, kdy žadatel musí mít obvyklé bydliště na území členského státu (podmínka obvyklého bydliště), na uvedeném území musí v okamžiku podání žádosti pobývat (podmínka stávajícího pobytu) a na tomto území musel pobývat po dobu alespoň 26 týdnů v průběhu 52 týdnů předcházejících podání žádosti (podmínka předchozího pobytu). Jedná se tedy o podmínku obvyklého bydliště poněkud "zesílenou" dvojitou podmínkou pobytu.

32. V tomto ohledu je třeba poznamenat, jak zdůrazňuje předkládající soud, že jestliže byla žádost navrhovatelky ve věci v původním řízení zamítnuta, jelikož nesplňovala podmínku pobytu na území členského státu v době podání žádosti, mohla by být stejně tak zamítnuta proto, že nesplňuje podmínku bydliště nebo podmínku předchozího pobytu. Mimoto se zdá, že z druhé otázky písm. e), která se týká pouze podmínky předchozího pobytu, a ze třetí otázky, která se týká současně podmínky bydliště a podmínky předchozího pobytu, vyplývá, že předkládající soud má zato, že tyto podmínky jsou "autonomní", vystupují samostatně a v důsledku toho musí být posuzovány autonomně.

33. Musím přitom trvat na tom, že obě podmínky pobytu mají ze systematického hlediska smysl pouze ve vztahu k podmínce bydliště. Považuji totiž za vyloučené, že by vnitrostátní zákonodárce zvažoval možnost přiznat krátkodobou dávku z

důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku pouze na základě předchozího pobytu nebo stávajícího pobytu žadatele, tedy v případě, kdy žadatel, přestože nemá obvyklé bydliště na území členského státu, splňuje ostatní dvě podmínky. To znamená, že lze-li argumentovat slučitelností podmínky předchozího pobytu s právem Unie, a budeme-li považovat za nesporné, že podmínka obvyklého bydliště není v žádném případě slučitelná, je jasné, že podmínka předchozího pobytu nemůže v rámci struktury krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku autonomně nijak existovat.

34. Závěrem, v případě slučitelnosti podmínek předložených k přezkumu v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, a sice podmínky obvyklého bydliště v jedné otázce a podmínek obvyklého bydliště a předchozího pobytu v další, nemá rozlišení mezi dávkami v nemoci a dávkami v invaliditě provedené předkládajícím soudem žádný vliv, přinejmenším jeví-li se podmínka obvyklého bydliště jako neoprávněná v obou případech, což budu nejprve tvrdit.

V - Bydliště, z hlediska práva Unie a priori podezřelá podmínka pro poskytování sociálních dávek

35. Podmínky bydliště jsou již ze zásady v právu Unie "podezřelé". Obecně jsou považovány za neslučitelné s ustanoveními nařízení č. 1408/71 použitelnými na dávky v nemoci i na dávky v invaliditě, přinejmenším uplatní-li se "doplňkové", tedy doplňují-li podmínky pro vznik nároku, které mohou členské státy uložit. Jak jsem již uvedl, nejprve se pokusím uvést použitelné právo, jako kdyby se jednalo o běžné ustanovení o bydlišti.

A - Dávky v invaliditě

36. Článek 10 odst. 1 nařízení č. 1408/71, který stanoví zásadu zrušení ustanovení o bydlišti(11) a zaručuje "přenositelnost" dávek v invaliditě, má zejména za cíl podpořit v souladu s článkem 42 ES volný pohyb pracovníků tím, že dotyčné osoby budou chráněny proti újmě, která by jim mohla vzniknout z důvodu přesunu jejich bydliště z jednoho členského státu do jiného(12).

37. Toto ustanovení znamená nejen, že dotyčné osoby si zachovávají nárok na důchody a dávky získané na základě právních předpisů jednoho nebo několika členských států i poté, co přesunuly své bydliště do jiného členského státu, ale rovněž, což je obzvláště důležité v projednávané věci, že získání takového nároku jim nemůže být odepřeno pouze z toho důvodu, že nemají bydliště na území státu, ve kterém se nachází instituce příslušná pro jejich vyplácení(13). Jak mohl zdůraznit generální advokát Darmon ve svém stanovisku ve výše uvedené věci Stanton Newton (14), kdyby bylo takové odlišování přípustné, bylo by velmi snadné obejít zákaz stanovený článkem 10 nařízení č. 1408/71: "k tomu, aby se na podmínky bydliště nevztahoval tento zákaz, by stačilo by, aby je zákonodárce zařadil mezi podmínky pro přiznání nároku".

B - Dávky v nemoci

38. Článek 19 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1408/71 zase stanoví, že pracovník nebo osoba samostatně výdělečně činná s bydlištěm na území jiného členského státu, než je příslušný členský stát, obdrží v členském státě, kde má bydliště, peněžité dávky poskytované příslušným členským státem, pakliže splňuje všechny ostatní podmínky vyžadované právními předpisy tohoto státu pro vznik nároku na uvedené dávky.

39. Toto ustanovení brání rovněž jakémukoli ustanovení členského státu, které by podřizovalo výplatu dávek v nemoci podmínce bydliště(15).

40. Stejně tak má rodinný příslušník pracovníka na základě čl. 19 odst. 2 nařízení č. 1408/71 právo domáhat se v členském státě zaměstnání uvedeného pracovníka výplaty dávek v nemoci v jiném členském státě, než má bydliště, splňuje-li všechny podmínky pro přiznání těchto dávek a nemá-li nárok na obdobnou dávku na základě právních předpisů státu, na jehož území má bydliště (16).

41. Soudní dvůr ve svém výše uvedeném rozsudku Hosse rozhodl, že účelem čl. 19 odst. 2 nařízení č. 1408/71 je zejména to, aby poskytnutí dávek v nemoci nebylo podmíněno bydlištěm rodinných příslušníků pracovníka v příslušném členském státě tak, aby pracovník Společenství nebyl odrazen od výkonu svého práva na volný pohyb. Soudní dvůr rozhodl, že "neposkytnutí dávky dceři pracovníka, na kterou by měla nárok, pokud by měla bydliště v příslušném státě, by bylo v rozporu s čl. 19 odst. 2 nařízení č. 1408/71"(17).

42. A konečně, Soudní dvůr rovněž přiznal důchodcům nárok na přenesení dávek v nemoci na základě článku 28 nařízení č. 1408/71(18).

43. S ohledem na logiku výše uvedené judikatury lze nakonec připustit, že tento nárok na přenesení dávek v nemoci musí být rovněž přiznán rodinným příslušníkům důchodce.

44. V tomto ohledu je sice pravda, jak tvrdila vláda Spojeného království, že Soudní dvůr původně rozhodl, že si potomek závislý na migrujícím pracovníkovi nemůže jakožto rodinný příslušník pracovníka nárokovat dávku pro zdravotně postižené osoby stanovenou vnitrostátními právními předpisy jako své vlastní právo(19), později však dosah této judikatury značně omezil (20).

45. Soudní dvůr totiž rozhodl, že rozlišování mezi vlastními právy pracovníka a odvozenými právy jeho rodinných příslušníků je relevantní pouze v případě, kdy se rodinný příslušník dovolává ustanovení nařízení č. 1408/71 použitelných výlučně na pracovníky, s vyloučením jejich rodinných příslušníků(21).

46. V důsledku toho, kdyby zásada zrušení ustanovení o bydlišti v článku 10 nařízení č. 1408/71 nebo zásada "přenositelnosti" dávek v nemoci vyjádřená v judikatuře týkající se článků 19 a 28 uvedeného nařízení byly striktně a takřka mechanicky použity na situaci, o níž se jedná ve věci v původním řízení, krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku by navrhovatelce v uvedené věci musela být přiznána.

47. Závěrem by Soudní dvůr na základě této judikatury mohl rozhodnout, že článek 10 nebo články 19 a 28 nařízení č. 1408/71 je třeba vykládat v tom smyslu, že brání použití takové zesílené podmínky bydliště, jako je podmínka dotčená v

původním řízení, na osobu v situaci navrhovatelky ve věci v původním řízení, nebo že nařízení č. 1408/71 je třeba vykládat v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která podřizuje přiznání takové sociální dávky, jako je krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku, podmínce, aby příjemce musel splňovat podmínky bydliště a předchozího pobytu na území uvedeného členského státu.

48. Z tohoto pohledu a před uvedením následujících úvah je třeba trvat na skutečnosti, že zesílená podmínka bydliště dotčená ve věci v původním řízení se neuplatňuje "doplňkově", ale naopak, plní zcela jinou funkci. Za těchto podmínek, pakliže by tedy Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky předkládajícího soudu takto, by důsledky nebyly zanedbatelné. K úplnému pochopení této možnosti je třeba mít na paměti, že při neexistenci zesílené podmínky bydliště by jakýkoli státní příslušník členského státu v situaci navrhovatelky ve věci v původním řízení, tedy osoba ve věku 16 až 20 let (nejvýše 25 let) v pracovní neschopnosti po dobu 196 dnů předcházejících dosažení svých 16 let, která není žákem či studentem denního studia, mohl žádat o krátkodobou dávku z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku a tuto dávku získat, aniž kdy musel být pojištěn v systému sociálního zabezpečení tohoto členského státu.

49. To vyvolává otázku, zda je třeba právo Unie vykládat v tom smyslu, že může členskému státu ukládat, aby nevyhnutelně rozhodl buď o zrušení takto konstruované sociální dávky, u které podmínky poskytování překračují přiměřené meze, nebo o přeměně uvedené sociální dávky tak, aby mohla být v souladu s judikaturou Soudního dvora kvalifikována jako zvláštní nepřispěvková dávka. Nedomnívám se, že právo Unie takovou volbu ukládá.

VI - Zesílená podmínka bydliště jako podmínka "zakládající" vazbu pro účely požadavků práva Unie

50. Z veškeré výše uvedené judikatury vyplývá, že ve všech případech, kdy byly podmínky bydliště považovány za neslučitelné s požadavky práva Unie, existovaly především jako "doplňkové" nebo doplňující podmínky ve vztahu k podmínkám pro získání nároku na sociální dávky, zpravidla podmínky odvádění příspěvků do systému sociálního zabezpečení, a měly tedy především vyloučit příjemce, kteří využili svého práva na volný pohyb. Za těchto okolností se judikatura správně ukázala být obzvláště striktní při použití zásady zrušení ustanovení o bydlišti nebo zásady "přenositelnosti" sociálních dávek.

51. Zesílená podmínka bydliště, kterou má Soudní dvůr v projednávané věci posoudit, se ovšem objevuje ve zcela odlišném kontextu. Z tohoto hlediska je třeba posoudit argumentaci vlády Spojeného království, když tvrdí, že zesílená podmínka bydliště je podmínkou pro získání nároku na krátkodobou dávku z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku, která nahrazuje v zájmu svých příjemců obecnou podmínku odvádění příspěvků.

52. V tomto ohledu je třeba nejprve uvést, že Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že ačkoli si členské státy ponechaly pravomoc upravit své systémy sociálního zabezpečení, musí nicméně při výkonu této pravomoci dodržovat právo Unie(22). Tato pravomoc znamená, že jim přísluší vymezit působnost svého systému sociálního zabezpečení a současně podmínky, kterým je podřizeno přiznání sociálních dávek vyplácených v rámci uvedeného systému, s tou výhradou, že tyto podmínky musejí být v souladu s právem Unie a především nesmějí být diskriminační. Pouze členským státům přísluší, aby definovaly rozsah národní solidarity a podmínky, za jakých se má projevovat. Zejména jim přísluší, aby mezi jednotlivými vyplácenými dávkami odlišily ty, které jsou příspěvkové, od těch, které mají povahu zvláštní nepřispěvkové dávky, stále za předpokladu dodržování práva Unie(23).

53. V souladu s článkem 42 ES je totiž cílem nařízení č. 1408/71 pouze koordinace právních předpisů členských států v oblasti sociálního zabezpečení, a nikoli jejich harmonizace. V souladu s ustálenou judikaturou je tak pouze věcí vnitrostátních právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení, aby určily podmínky práva nebo povinnosti stát se osobou pojištěnou v systému sociálního zabezpečení nebo určitým odvětví uvedeného systému za předpokladu, že tyto podmínky diskriminačně nerozlišují mezi tuzemskými státními příslušníky a státními příslušníky jiných členských států(24).

54. Projednávanou zesílenou podmínkou bydliště, které je podřizeno přiznání krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku, je třeba přezkoumat ve světle této judikatury, jelikož nahrazuje obecnou podmínku odvádění příspěvků a představuje tedy vazbu, kterou je obvykle posledně uvedená podmínka. Z tohoto hlediska nejprve přezkoumám, zda je v zásadě možné připustit takovou podmínku bydliště, a poté se pokusím stanovit podmínky, kterým by měla podléhat.

A - Přezkum teoretických možností

55. Nejprve je třeba uvést, že nařízení č. 1408/71 nevylučuje absolutně, aby bydliště za určitých podmínek představovalo stejné kritérium vazby na systém sociálního zabezpečení členského státu jako doba zaměstnání. Svědčí o tom zejména článek 18 nařízení č. 1408/71, který stanoví možnost, aby vnitrostátní právní předpisy "podmínily získání, zachování nebo opětné nabytí nároku na dávky získáním dob pojištění, zaměstnání nebo bydlení"(25).

56. Článek 10a nařízení č. 1408/71 mimoto výslovně stanoví možnost členských států, aby podřídily přiznání zvláštních nepřispěvkových dávek podmínce bydliště.

57. Dále jsou sice podmínky bydliště obecně považovány za omezení volného pohybu, zejména ve smyslu článku 18 ES, avšak lze rovněž připustit, že mohou být odůvodněny(26) ve vztahu k právu Unie, pakliže se zakládají na objektivních hlediscích obecného zájmu, která jsou nezávislá na státní příslušnosti dotčených osob, a jsou přiměřené cíli legitimně sledovanému vnitrostátní právní úpravou(27).

58. Soudní dvůr tak připustil, že použití bydliště vnitrostátním zákonodárcem jako kritéria pro vymezení okruhu příjemců sociální dávky, a tedy rozsahu povinnosti solidarity, jejímž výrazem je tato dávka, může jakožto projev síly vazby takto zahrnutých osob ke společnosti, která je původcem tohoto úsilí o solidaritu, představovat objektivní hledisko obecného zájmu(28), jež může odůvodňovat omezení volného pohybu osob.

59. S přihlédnutím k těmto úvahám nabývá hmotně nepřispěvkový charakter krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku obzvláštní význam.

60. V mnoha ohledech totiž samotné podmínky přiznání krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém

věku jakožto odchylka od obecných podmínek přiznání dávky z důvodu pracovní neschopnosti, založených na zásadě předchozích příspěvků, představují projev úsilí o solidaritu odpovídající nezpochybnitelně objektivním hlediskům obecného zájmu, v projednávané věci nutnosti chránit mladé pracovníky v pracovní neschopnosti, na které se nevztahuje obecný systém nemocenského pojištění.

61. Jak tvrdila vláda Spojeného království, zesílená podmínka bydliště je skutečně podmínkou pro získání nároku na krátkodobou dávku z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku, je tomu tak však pouze proto, aby byla zhojena skutečnost, že její příjemci předtím neodváděli příspěvky.

62. Důležitá není skutečnost, že krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku je hmotně nepřispěvková, ale úloha, kterou má zesílená podmínka bydliště hrát v případě neodvádění příspěvků, tedy v situaci, ve které neexistuje vazba mezi dávkou a jejím příjemcem, a dokonce ani mezi členským státem, o němž se má za to, že je příslušný, a žadatelem o dávku.

63. Jinými slovy, zesílená podmínka bydliště nahrazuje odvádění příspěvků do systému sociálního zabezpečení(29), poskytuje nezbytnou vazbu a taktó musí být posuzována, tedy jako vazba mezi krátkodobou dávkou z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku a jejími příjemci. Ve vztahu k podmínkám pro vznik nároku na dávku tedy neplní "doplňkovou" funkci, ale "zakládající" funkci ve vztahu k vazbě mezi systémem sociálního zabezpečení, jehož je dávka součástí, a jejími příjemci, kteří nesplňují podmínky odvádění příspěvků.

64. Z tohoto hlediska byla tato zesílená podmínka bydliště stanovena s cílem zahrnout do okruhu příjemců dávky z důvodu pracovní neschopnosti obecně mladé zdravotně postižené osoby, které nesplňují podmínky odvádění příspěvků, a nikoli s cílem vyloučit z přiznání dávky mladé zdravotně postižené osoby s bydlištěm v jiném členském státě.

65. Nicméně pouhá okolnost, že zesílená podmínka bydliště nesleduje žádný diskriminační cíl, neznamená, že musí být automaticky považována za slučitelnou s právem Unie. Je třeba ještě zjistit, zda nemá diskriminační účinek, a zajistit, aby její použití bylo zcela slučitelné s ustanoveními nařízení č. 1408/71 i s ustanoveními Smlouvy a s obecnými zásadami práva Unie. Vystává tak nevyhnutelná otázka její přípustnosti.

B - Přezkum podmínek přípustnosti

66. Zesílená podmínka bydliště, jakou je podmínka stanovená právní úpravou Spojeného království dotčenou ve věci v původním řízení, může být případně odůvodněná pouze při splnění dvojí podmínky, a to že představuje vazbu a uplatní se pouze tehdy, neexistuje-li jiná vazba.

67. Soudní dvůr v tomto ohledu rozhodl, že podmínku bydliště nelze chápat tak, že představuje dostatečně určující znak vazby žadatelů na členský stát poskytující dávku, může-li tato podmínka vést k rozdílným výsledkům pro osoby usazené v jiném členském státě, jejichž stupeň začlenění do společnosti členského státu, který poskytuje posuzovanou dávku, je v každém ohledu srovnatelný(30).

68. Z tohoto hlediska je třeba přezkoumat druhou otázku písm. e) předkládajícího soudu. Tento soud se totiž zabývá otázkou, zda je podmínka předchozího pobytu, kterou posuzuje samostatně bez ohledu na ostatní podmínky, a zvláště podmínku obvyklého bydliště, slučitelná s ustanoveními článků 19 nebo 28 nařízení č. 1408/71. I kdyby se přitom podmínka předchozího bydliště mohla použít bez ohledu na podmínku obvyklého bydliště(31), příslušelo by předkládajícímu soudu, aby přezkoumal, zda a v jakém rozsahu může plnit funkci vazby a může být považována za dostatečnou k prokázání vyžadovaného stupně začlenění.

69. Podmínka bydliště, jež je případně připuštěna jako vazba, nemůže být mimoto namítána vůči osobě, která je již příjemcem dávky v nemoci nebo v invaliditě, neboť by tak došlo k porušení výše uvedené judikatury týkající se zásad zrušení ustanovení o bydlišti a "přenositelnosti" dávek.

70. "Zakládající" podmínka bydliště jakožto podmínka pro vznik nároku na dávku je tedy přípustná pouze v případě, že plní úlohu zahrnutí osob. Poté, co posloužila jako vazba, ji nelze dále uplatňovat.

71. A konečně mne okolnosti projednávané věci vedou k přezkumu otázky, zda lze nepřímou vazbu ve vztahu k pojištění považovat za dostatečnou vazbu, jež v projednávané věci může vést k vyloučení použití podmínky bydliště.

72. Bylo by možné připustit, že zesílená podmínka bydliště, dotčená ve věci v původním řízení, by vůči navrhovatelce v uvedené věci nebyla použitelná, jelikož její rodinné vztahy s osobou, která spadá do působnosti nařízení č. 1408/71, představují nepřímou vazbu na systém sociálního zabezpečení Spojeného království?

73. Z tohoto hlediska je snadno patrné, že otázka postavení navrhovatelky ve vztahu k nařízení č. 1408/41 a postavení jejich rodičů ve vztahu k systému sociálního zabezpečení Spojeného království je obzvláště palčivá, jelikož jejich postavení je třeba posuzovat s přihlédnutím k rysům krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku.

74. Může se navrhovatelka ve věci v původním řízení domáhat "přenesení" dávky, na niž má osobně nárok, za použití svého postavení jako rodinného příslušníka důchodce, na něž se vztahují ustanovení článku 28 nařízení č. 1408/71, za použití vazby mezi touto osobou a systémem sociálního zabezpečení poskytujícího dávku?

75. Je třeba připomenout, jak jsem právě uvedl, že členský stát je v zásadě oprávněn upravit systém sociálního zabezpečení tak, že podmínky přiznání sociální dávky bez ohledu na to, zda se jedná o dávku v nemoci nebo v invaliditě, tím, že žadatel musí splňovat podmínku bydliště, jestliže jediným účelem této podmínky je založení vazby uvedeného žadatele na uvedený systém, a tato podmínka je použitelná pouze v případě neexistence jakékoli jiné srovnatelné vazby.

76. Tím spíše je rovněž oprávněn rozhodnout o intenzitě a povaze vyžadované vazby. Vzhledem k tomu, jak bylo zdůrazněno výše, že členské státy si ponechaly pravomoc stanovit podmínky účasti na vnitrostátním systému sociálního

zabezpečení a podmínky pro vznik nároku na dávku, jsou-li tyto podmínky v souladu s právem Unie, lze z toho vyvodit, že obvykle přísluší vnitrostátnímu zákonodárci, aby případně a širěji určil vazby, které mohou popřípadě nahrazovat tradiční vazby zaměstnání nebo odvádění příspěvků(32).

77. Vzhledem k neexistenci jakéhokoli ustanovení v tomto ohledu ve vnitrostátní právní úpravě proto přísluší překládajícímu soudu, aby stanovil, zda rodinný vztah navrhovatelky ve věci v původním řízení může zakládat takovou vazbu a v důsledku toho může být považován za dostatečný k tomu, aby se nepoužila zesílená podmínka bydliště a byla tak nahrazena. Za okolností věci v původním řízení totiž Soudní dvůr nemůže svým vlastním posouzením nahrazovat posouzení překládajícího soudu pro účely stanovení, zda s ohledem na skutečnost, že krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku je vyplácena na osobním základě osobám v pracovní neschopnosti, může nebo musí být poskytnuta osobě v situaci navrhovatelky ve věci v původním řízení pouze z toho důvodu, že je rodinným příslušníkem osob pojištěných v rámci systému sociálního zabezpečení dotčeného členského státu a je na těchto osobách závislá.

VII - Závěry

78. Navrhují Soudnímu dvoru, aby na předběžné otázky položené Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) odpověděl následovně:

"1) Právo Unie musí být vykládáno v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která podřizuje přiznání takové sociální dávky, jakou je krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku dotčená v původním řízení, ať již kvalifikované jako dávka v invaliditě nebo dávka v nemoci na základě nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 ze dne 13. dubna 2005, podmínce bydliště, jestliže tato podmínka, která se uplatňuje odchýlně od podmínky předchozího odvádění příspěvků a tuto podmínku nahrazuje, zaprvé plní pouze funkci vazby žadatele na systém sociálního zabezpečení, jehož součástí je uvedená dávka, a zadruhé nemůže být uplatněna vůči osobám, které případně prokáží srovnatelnou vazbu.

2) Za okolností věci v původním řízení přísluší překládajícímu soudu, aby vzhledem k neexistenci jakéhokoli upřesnění ve vnitrostátní právní úpravě v tomto ohledu stanovil, zda lze mít za to, že situace navrhovatelky ve věci v původním řízení, a zvláště její postavení rodinného příslušníka důchodce ve smyslu článku 28 nařízení č. 1408/71 ve znění nařízení č. 647/2005, umožňuje dospět k závěru, že existuje dostatečná vazba, která umožňuje vyloučit, aby vůči ní mohla být uplatněna uvedená podmínka bydliště."

1 - Původní jazyk: francouzština.

2 - Nařízení Rady ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 ze dne 13. dubna 2005 (Úř. věst. L 117, s. 1, dále jen "nařízení č. 1408/71").

3 - Ve znění Social Security (Incapacity for Work) Act 1994, čl. 1 odst. 1, a Welfare Reform and Pensions Act 1999, článku 64; dále jen "SSCBA".

4 - Welfare Reform and Pensions Act 1999, článek 64.

5 - Dále jen "SSIBR".

6 - Dále jen "DLA".

7 - Ve svém překládacím rozhodnutí překládající soud rovněž uvedl, že Komise zahájila proti Spojenému království řízení o nesplnění povinností u podmínky předchozího pobytu, které je podřízeno přiznání dávek v invaliditě, jež jsou kvalifikovány jako dávky v nemoci. Avšak výslovně uvedl, že nepovažuje za nutné změnit své předběžné otázky, aby toto řízení zohlednil. Z tiskové zprávy (Sociální zabezpečení: EU přijala opatření k zajištění vyplácení dávek Britům s bydlištěm v zahraničí", tisková zpráva IP/10/7999, 24. června 2010) totiž vyplývá, že Komise oficiálně Spojenému království uložila, aby svým vlastním státním příslušníkům s bydlištěm v jiném členském státě vyplácelo některé dávky sociálního zabezpečení. Komise považuje za neslučitelné s právem Unie, jak s nařízeními č. 1408/71 a č. 883/2004, tak i s pravidly týkajícími se evropského občanství a volného pohybu osob, podmínku předchozího pobytu, které je podřízeno přiznání příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené ("disability living allowance"), příspěvku na pečovatelskou službu ("attendance allowance") a příspěvku při péči o zdravotně postiženého ("carer's allowance"), považované za "peněžité dávky v nemoci" určené na podporu osob, které potřebují zvláštní péči, jakož i těch, kteří o ně pečují. Tyto tři dávky byly kvalifikovány jako zvláštní nepříspěvkové dávky a jako takové zapsány do přílohy IIa nařízení č. 1408/71, než byly nově kvalifikovány Soudním dvorem v jeho rozsudku ze dne 18. října 2007, Komise v. Evropský parlament a Rada (C-299/05, Sb. rozh. s. I-8695).

8 - Krátkodobá dávka z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku byla zavedena na základě Welfare Reform and Pensions Act 1999, článku 64, kterým se mění článek 30A SSCBA, s účinností od 6. dubna 2001.

9 - Přesto je právní úpravou Spojeného království a v důsledku toho i překládajícím soudem kvalifikována jako příspěvková a musí být tedy rovněž považována za dávku, která nespadá pod zvláštní nepříspěvkové dávky upravené článkem 10a nařízení č. 1408/71, jelikož není obsažena v seznamu přílohy IIa uvedeného nařízení a jelikož do této přílohy nemůže být doplněna jinak než změnou uvedeného nařízení zákonodárcem Unie, jak vyplývá z článků 5 a 97 nařízení č. 1408/71. Přesto se zdá, že tato neexistence příspěvkového charakteru nemá vliv ani na financování krátkodobé dávky z důvodu pracovní neschopnosti v mladém věku, ani na podmínky její výplaty Národním fondem pojištění.

10 - S výhradou dále uvedených skutečností.

11 - Avšak při neexistenci zvláštních prováděcích pravidel ve smyslu přílohy VI nařízení č. 1408/71; viz zejména rozsudky ze dne 2. května 1990, Winter-Lutzins (C-293/88, Recueil, s. I-1623), a ze dne 25. února 1986, Spruyt (284/84, Recueil, s. 685). V projednávané věci příloha VI uvedeného nařízení neobsahuje žádné zvláštní prováděcí pravidlo týkající se sociální dávky dotčené v původním řízení nebo situace navrhovatelky ve věci v původním řízení.

12 - Již v době platnosti nařízení Rady č. 3 ze dne 25. září 1958 o sociálním zabezpečení migrujících pracovníků (Úř. věst. 1958, 30, s. 561), viz rozsudek ze dne 7. listopadu 1973, Smieja (51/73, Recueil, s. 1213, body 14 a 15); co se týče dávek z důvodu stáří, rozsudek ze dne 5. května 1983, Piscitello (139/82, Recueil, s. 1427, bod 15); výše uvedený rozsudek Winter-Lutzins, bod 15, a rozsudek ze dne 30. března 1993, de Wit (C-

282/91, Recueil, s. I-1221, bod 18).

13 - Již v době platnosti nařízení č. 3, viz rozsudek ze dne 10. června 1982, Camera, 92/81, Recueil, s. 2213, bod 14; co se týče dávek v invaliditě, rozsudky ze dne 23. října 1986, van Roosmalen (300/84, Recueil, s. 3097, bod 39); ze dne 20. června 1991, Stanton Newton (C-356/89, Recueil, s. I-3017, body 23-24); co se týče zvláštní dávky přirovnatelné k dávce z důvodu stáří a dávce v invaliditě, rozsudky ze dne 24. února 1987, Giletti a další (379/85 až 381/85 a 93/86, Recueil 1987, s. 955, body 14 až 16); ze dne 12. července 1990, Komise v. Francie (C-236/88, Recueil, s. I-3163, bod 11), a ze dne 6. července 2000, Movrin (C-73/99, Recueil, s. I-5625, bod 33).

14 - Stanovisko ze dne 5. března 1991, bod 23.

15 - Rozsudky ze dne 5. března 1998, Molenaar (C-160/96, Recueil, s. I-843, body 38 a 39), a ze dne 8. března 2001, Jauch (C-215/99, Recueil, s. I-1901).

16 - Rozsudek ze dne 21. února 2006, Hosse (C-286/03, Recueil, s. I-1771, body 47 až 56).

17 - Tamtéž, bod 55.

18 - Výše uvedený rozsudek Molenaar (body 38 a 39). Viz rovněž stanovisko generálního advokáta Bota ve věci da Silva Martins, projednávané před Soudním dvorem (C-388/09, body 69 a násl).

19 - Rozsudky ze dne 23. listopadu 1976, Kermaschek, (40/76, Recueil, s. 1669, body 6 až 9); ze dne 20. června 1985, Deak (94/84, Recueil, s. 1873, body 12 až 14); ze dne 16. července 1992, Hughes (C-78/91, Recueil, s. I-4839, bod 25), a ze dne 27. května 1993, Schmid (C-310/91, Recueil, s. I-3011, body 12 až 14); ohledně státního příslušníka třetího státu, manžela nebo manželku pracovníka, který je státním příslušníkem členského státu, viz rozsudek ze dne 8. července 1992, Taghavi (C-243/91, Recueil, s. I-4401).

20 - Rozsudky ze dne 30. dubna 1996, Cabanis-Issarte (C-308/93, Recueil, s. I-2097), a ze dne 10. října 1996, Hoever a Zachow (C-245/94 a C-312/94, Recueil, s. I-4895).

21 - Tato zásada se neuplatní v případě rodinných dávek; viz kromě dvou výše uvedených rozsudků rozsudek ze dne 15. března 2001, Offermanns (C-85/99, Recueil, s. I-2261, bod 34). Neuplatní se ani v případě dávek v nemoci; viz výše uvedený rozsudek Hosse (bod 53).

22 - Viz zejména rozsudky ze dne 28. dubna 1998, Kohll (C-158/96, Recueil, s. I-1931, body 17 až 19); ze dne 28. dubna 1998, Decker (C-120/95, Recueil, s. I-1831, body 21 až 23); ze dne 26. ledna 1999, Terhoeve (C-18/95, Recueil, s. I-345, body 34 a 35); ze dne 23. listopadu 2000, Eisen (C-135/99, Recueil, s. I-10409, bod 33); ze dne 7. července 2005, van Pommeren-Bourgondiën (C-227/03, Sb. rozh. s. I-6101, bod 39), a ze dne 1. dubna 2008, Vláda Francouzského společenství a Valonská vláda (C-212/06, Sb. rozh. s. I-1683, bod 43).

23 - Soudní dvůr měl v tomto ohledu příležitost potvrdit (viz rozsudek ze dne 4. listopadu 1997, Snares, C-20/96, Recueil, s. I-6057) i zrušit, v rámci řízení o předběžné otázce (rozsudek ze dne 31. května 2001, Leclere a Deaconescu, C-43/99, Recueil, s. I-4265), jakož i v řízení o nesplnění povinnosti (rozsudek ze dne 18. října 2007, Komise v. Parlament a Rada, C-299/05, Sb. rozh. s. I-8695), kvalifikaci dávky jako zvláštní nepřispěvkové dávky.

24 - Viz zejména rozsudky ze dne 12. července 1979, Brunori (266/78, Recueil, s. 2705); ze dne 24. dubna 1980, Coonan (110/79, Recueil, s. 1445, bod 12); ze dne 24. září 1987, de Rijke (43/86, Recueil, s. 3611, bod 12); ze dne 18. května 1989, Hartmann Troiani (368/87, Recueil 1989, s. 1333, bod 21); ze dne 21. února 1991, Daalmeijer (C-245/88, Recueil 1991, s. I-555, bod 15); ze dne 20. října 1993, Baglieri (C-297/92, Recueil, s. I-5211, bod 13), a ze dne 9. března 2006, Piatkowski (C-493/04, Sb. rozh. s. I-2369, bod 32).

25 - Uvedení dob "zaměstnání nebo bydlení" vyplývá již ze změny tohoto ustanovení nařízením Rady (EHS) č. [2864/72](#) ze dne 19. prosince 1972, kterým se mění nařízení č. 1408/71 (Úř. věst. L 306, s. 1; Zvl. vyd. 05/01, s. 162). Tuto změnu bylo třeba provést na základě obecných směrů vymezených v části VII přílohy II aktu o podmínkách přistoupení a o úpravách smluv, připojeného k aktu o přistoupení Dánského království, Irska a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska k Evropským společenstvím (Úř. věst. 1972, L 73, s. 143).

26 - Kromě "omezení a podmínek stanovených ve [...] Smlouvě a v opatřeních přijatých k jejímu provedení", když použijí znění čl. 18 odst. 1 ES.

27 - Rozsudky ze dne 18. července 2006, De Cuyper (C-406/04, Sb. rozh. s. I-6947, bod 40), a ze dne 4. prosince 2008, Zablocka-Weyhermüller (C-221/07, Sb. rozh. s. I-9029, bod 37).

28 - Rozsudek ze dne 26. října 2006, Tas-Hagen a Tas (C-192/05, Sb. rozh. s. I-10451, bod 34).

29 - Vláda Spojeného království v tomto ohledu odkazuje obzvláště významným způsobem na rozsudek ze dne 21. února 1991, Daalmeijer (C-245/88, Recueil, s. I-555).

30 - Výše uvedený rozsudek Tas-Hagen a Tas (bod 38). V této věci bylo přiznání dotčené dávky podmíněno tím, že žadatel musel mít bydliště na území členského státu v okamžiku podání žádosti, což je podmínka, která neumožňovala prokázat začlenění žadatele do společnosti uvedeného členského státu, a tedy skutečně fungovat jako znak vazby. Viz v tomto ohledu analýza generální advokátky Kokott (body 66 až 68).

31 - Jak jsem uvedl výše, taková hypotéza se zdá být těžko myslitelná, ale přísluší předkládajícímu soudu, aby v tomto ohledu případně rozhodl.

32 - V tomto ohledu je třeba v širším slova smyslu zdůraznit, že přísluší členským státům, aby si upravily svůj systém sociálního zabezpečení a vymezily obecné směry sociálních cílů, které hodlají sledovat, tím, že zejména při dodržování práva Unie rozhodnou o rozdělení svého úsilí o solidaritu mezi sociální dávky, zvláštními nepřispěvkové dávky a sociální pomoc.